

Overleg tussen bonden en Philip Morris gestrand

door Gerlach Hochstenbach
gerlach.hochstenbach@bndestem.nl

BERGEN OP ZOOM - De vakbonden praten voorlopig niet meer met de directie van Philip Morris in Bergen op Zoom over de plannen om 176 vaste arbeidsplaatsen te schrappen. Het overleg tussen de partijen is gisteren op niets uitgelopen.

De bonden eisen dat de sigarettenproducent geen vaste medewerkers ontslaat en eerst uitzend- en flexwerk schrapt.

In september maakte Philip Morris bekend dat de komende jaren opnieuw minder sigaretten in Bergen op Zoom gemaakt zullen worden. Van 87 miljard nu naar 75 miljard in 2013.

Hierdoor moeten de komende jaren 176 van de ruim vijftienhonderd arbeidsplaatsen bij de sigarettenproducent verdwijnen.

Omdat Philip Morris werk biedt aan 140 uitzendkrachten, vinden de bonden dat eerst die banen geschrapt moeten worden.

De resterende 36 banen zouden, zo stellen FNV Bondgenoten, CNV Vakmensen en De Unie, via natuurlijk verloop kunnen vervallen. De directie van Philip Morris

heeft eerder laten weten aan dat verzoek geen gehoor te willen geven. Ze gaf aan de reorganisatie niet zonder gedwongen ontslagen te zullen doen.

„Wij hebben van de directie nog steeds geen duidelijk inzicht in het uitzendwerk gekregen, dus inkrimping van de vaste formatie is ongegrond. Er wordt zelfs door Philip Morris met uitzendwerk geschoven, zodat het lijkt alsof het aantal uitzendkrachten terugloopt”, zegt bestuurder Jet Grimbergen van FNV Bondgenoten.

„De plannen zijn er om volgend jaar al 81 banen te schrappen. Maar er ligt nog geen adviesaanvraag met concrete gegevens aan de ondernemingsraad op basis waarvan wij in overleg kunnen treden. Wij eisen dus correcte informatie van de directie”, aldus Grimbergen.

Twee weken geleden hielden de bonden een ludieke protestactie bij de fabriek in Bergen op Zoom. Toen werden T-shirts uitgedeeld met de opdruk 'Laat ons peuken maken'. Of er hardere acties te verwachten zijn, kon Grimbergen gisteren niet zeggen. „Wij gaan eerst met de kaderleden en de ondernemingsraad overleggen.”

Award voor architect uit Zevenbergen

door Annelies Vlaanderen

ZEVENBERGEN - Architect Kenny MacDonald (58) uit Zevenbergen heeft een internationale prijs gekregen voor zijn ontwerp van de nieuwe Intensive Care-afdeling van het UMC Utrecht. Het betreft de ICU Design Award, die jaarlijks wordt toegekend door drie Amerikaanse organisaties. Het is voor het eerst dat een niet-Noord-Amerikaanse combinatie van architectenbureau en ziekenhuis de onderscheiding krijgt.

Het ontwerp komt er in het kort op neer dat er in het Utrechtse ziekenhuis een extra verdieping wordt gebouwd met 36 eenpersoons patiëntenkamers die alle voorzieningen zullen zijn van daglicht

en uitzicht. Ook privacy, rust en ruimte zijn gegarandeerd. Een prettige fysieke omgeving, zo is de achterliggende gedachte, werkt sneller herstel in de hand.

Een ontwerp met deze ingrediënten lijkt vanzelfsprekend, maar is het niet, weet MacDonald. „Als patiënten net uit de narcose komen, gebeurt het niet zelden dat ze bang zijn en schreeuwen. Ze kijken vaak in scherp TL-licht. Wij hebben juist gekozen voor licht vanaf de zijkanten en rustige kleuren.”

MacDonald is directeur van Valto Architecten & Adviseurs, gevestigd in Rotterdam en Amsterdam. De door MacDonald ontworpen afdeling is in april 2010 in gebruik genomen.

@ Kijk voor het laatste nieuws ook op:
www.bndestem.nl

ALLERZIELEN

Herdenking van overledenen krijgt op steeds meer plaatsen vorm met kunstzinnige activiteiten op begraafplaatsen.

Nieuw leven in oude traditie Allerzielen

Allerzielen is altijd op 2 november. De begraafplaatsen Moerstede (Zegestede) in Roosendaal en Zuylen in Breda staan respectievelijk al op vrijdag 29 en zondag 31 oktober in het teken van herdenking van overledenen. Dat gebeurt op een heel speciale manier, met kunstenaars, onder de vlag van ALLERZIELEN.NU.

Met Allerzielen herdenken we overledenen geliefden. Dat is al sinds jaar en dag zo en dat zal nooit veranderen.

Nieuw is dat we in de gelegenheid worden gesteld om op een andere manier werk te maken van deze herdenking. Kunstenaars reiken om nieuwe manieren aan om nabestaanden op een passende en moderne manier te herdenken. Dat gebeurt met eigentijdse vormen van kunst, zoals video's, poëzie, dans en zang. Begraafplaatsen veranderen zodoende in gastvrije ontmoetingsplaatsen. De dood, met andere woorden, wordt niet meer weggestopt.

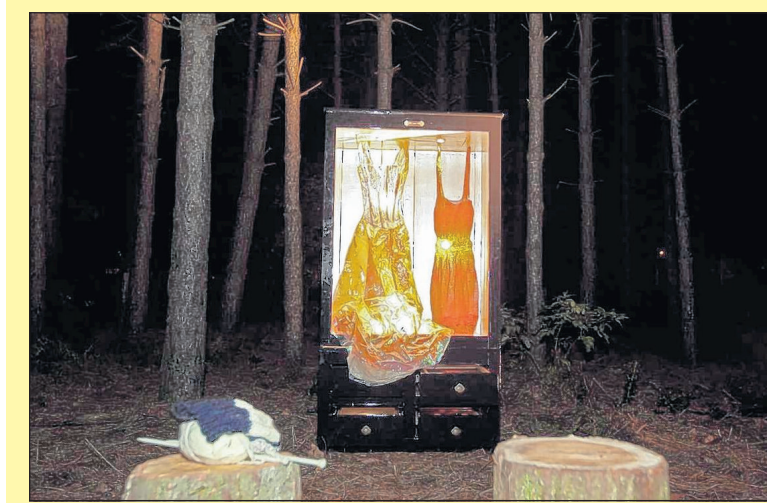
door
Annelies Vlaanderen
annelies.vlaanderen@bndestem.nl

Dat is in de eerste plaats te danken aan de Amsterdamse kunstenaar Ida van de Lee. Zij ontwierp vijf jaar geleden concrete plannen om Allerzielen nieuw leven in te blazen. Deze verzameling plannen heeft ze Allerzielen Allicht (later: Allerzielen Alom) genoemd en eerst in Amsterdam uitgevoerd. In de jaren daarna is haar project overgenomen door diverse organi-

saties in het land. In Noord-Brabant heeft de provincie het geadopteerd door het in te lijven in het al lopende project *Schatten van Brabant*. Gedeputeerde Brigitte van Haafden-Harkema noemt het 'een bijzonder project, waarbij we oud (traditie) en nieuw (beleving) met elkaar vernieuwen'. Het is de bedoeling dat het jaarlijks terugkeert, om een 'nieuw ritueel in het Brabantse landschap van traditie en cultuur' te worden.

In West-Brabant had Bergen op Zoom vorig jaar op 30 oktober de primeur van wat intussen ALLERZIELEN.NU is gaan heten. Op de speciale herdenkingsavond, georganiseerd door het Centrum Beeldende Kunsten (CBK) in Roosendaal, kwamen achthonderd mensen af. Kennelijk voorziet een dergelijk evenement in een behoefte. Dit jaar krijgt het Allerzielenproject onder meer een vervolg in Roosendaal en Breda, respectievelijk op de begraafplaatsen Zegestede op 29 oktober en op Zuylen op 31 oktober. Welke activiteiten er precies gepland staan, is hiernaast aangegeven in een apart kader. Op elke locatie vinden min of meer dezelfde soort activiteiten plaats, maar verschillen ze in details en accent. In Roosendaal bijvoorbeeld ligt de nadruk sterk op kunst, kwaliteit en interactiviteit. In Breda staat de verbinding van kunst en maatschappij, oftewel kunst in het dagelijks leven centraal.

Projectleiders in Breda Lisette Dankert, tevens directeur van stichting Electron, geeft aan wat de functie is van ALLERZIELEN.NU. „Werk van kunstenaars kan dienen als inspiratie voor nabestaanden om rouw een plek te geven.” Om misverstanden op voorhand uit de weg te ruimen geeft ze duidelijk aan dat het er niet om gaat om het leven te vieren. „O nee, we doen het niet met de intentie van 'laat ons vrolijk zijn'. We willen de mensen eerder lucht geven. Dat kan met heel kleine, poëtische din-

Een lichtobject van de Bredase kunstenaar Yvon Zautsen verdreef vorig jaar de duisternis op begraafplaats Zoom- en Zegestede in Bergen op Zoom. Het was een van de kunstprojecten die in het teken stonden van ALLERZIELEN.NU. Op deze avond, de primeur voor West-Brabant, kwamen achthonderd mensen af.

foto Chris van Klinken/het fotoburo

Inspecteur Carl Huijbrechts geeft uitleg aan de delegatie uit China. Links Peter Jobse van de politie Midden- en West-Brabant.

foto Léon Krijnen

Chinese delegatie controleert controle

door Léon Krijnen

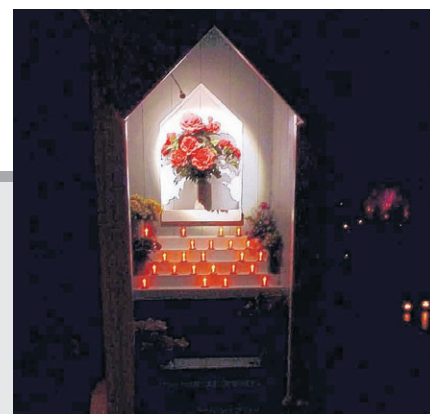
MOERDIJK - Hoog bezoek in Moerdijk: zeven vertegenwoordigers van de Chinese regering kwamen gisteren controleren hoe in Nederland het transportwezen wordt gecontroleerd. Tijdens een mega-controle, opgezet door het voormalige ministerie van VROM, in samenwerking met marechaussee, regionale en landelijke politiediensten, Rijkswaterstaat en vreemdelingendiensten.

Er werden enkele tientallen vrachtwagens door motorrijders en wagens van het KLPD van de A16 en A17 geplukt en naar een terrein van Rijkswaterstaat in Moerdijk gedirigeerd. Chauffeurs, voertui-

gen en lading werden aan een nauwgezet onderzoek onderworpen. De technische staat van de wagens werd gecontroleerd en een monster van de brandstof werd in een rijdend lab getest. De vrachtpapieren gingen onder een vergrootglas, terwijl ieder voertuig door een levensgroot rijdend röntgen-apparaat werd gescand. Vroeg in de morgen werden er al twee chauffeurs op een gepeperde prent getraakteerd omdat ze op de rode en goedkope agrarische diesel bleken te rijden. Een chauffeur moest zijn baas bellen omdat hij acht ton te veel aan oud ijzer aan boord bleek te hebben. Op het Hollands Diep werden intussen schepen geënterd, om als

2

november in het teken van herdenking van overledenen.

'Werk van kunstenaars kan dienen als inspiratie voor nabestaanden om rouw een plek te geven'

Lisette Dankert, projectleider Breda ALLERZIELEN.NU

De mobiele kapel van Paul van Osch. In het kapelletje is precies genoeg ruimte voor één persoon om te knielen en een kaarsje aan te steken.

foto Paul van Osch

getjes, zoals klingelende klokjes waar je de naam van je overleden geliefde op kunst zetten.” Ook eenvoudig: het uitdelen van allerzielenbrood, een product van bakker Van den Bogaert. Dankert herinnert eraan dat zo iets dergelijks vroeger tot in de eerste helft van de 20e eeuw, heel normaal was. „Neem de krakeling. Die is oorspronkelijk bedoeld om te eten bij

herdenkingen. Die heeft de vorm van het eeuwige leven.” Zo zijn in Nederland vrijwel alle rituelen rondom Allerzielen verdwenen. „Erg jammer”, vindt Dankert. „Er is zoveel weggestopt verdriet. Na de oorlog moest je niet zeuren als je een kind was kwijtgeraakt. Je had er immers nog vier of vijf over.” Doorgaan en niet achterom kijken! Dat is nu niet meer voor

te stellen.” Rouwen en herdenken zijn twee verschillende dingen. Herdenken kun je pas als de scherpste kantjes van de rouw af zijn. Dat heeft Ageeth Boermans uit Breda kort geleden ook ervaren. In december 2008 stierf haar vriend aan een ziekte. Boermans, directeur van het CBK West-Brabant, moest vrij snel na zijn overlijden het Allerzielenproject in Ber-

gen op Zoom van de grond tillen. „Ik was nog in de rouw en vond het soms heel moeilijk om er mee bezig te zijn. Vergaderingen vonden plaats in het crematorium; dat was nou niet direct de plek waar ik naar terug wilde. Toch is het juist daardoor heel veel voor me gaan betekenen.” Ze hield vol. „Je moet beseffen dat je de bezoekers niet moet laten rouwen, maar

ALLERZIELEN.NU

- **Wat is het?** Een nieuwe vorm van herdenken, met als pijlers kunst, nabestaanden en begraafplaatsen. Een jaarlijks terugkerend kunst- en gedenkproject in een passende sfeer van muziek, zang, performance, licht, geluid, enzovoort.
- **Waar?** O.a. Roosendaal en Breda.
- **Wanneer?** Vrijdag 29 oktober (18-22 uur) op begraafplaats Zegestede, Roosendaal (Rucphensebaan 95) en zondag 31 oktober (18-22 uur) op begraafplaats Zuylen, Breda (Tuinzigtlaan 11)
- **Voor wie?** Voor iedereen die behoefte heeft om een geliefde overledene te herdenken.
- **Door wie?** Kunstenaars, o.a. Anne-Marie Corman, Daphne Questro en Reinier Kurpershoek, Dyane Donck en Hoi-Shan Mak
- **Wat nog meer?** Educatieprojecten op scholen, expositie over kindersterfte in het Markiezenhof in Bergen op Zoom
- **Verder nog iets?** Ja, de film 'In de wolven' van Marleine van der Werf over ouders van verschillende generaties die een kindje verloren, 31 oktober te zien op begraafplaats Zuylen, tussen 18 en 22 uur
- **Organisatie?** Provincie Noord-Brabant, Schatten van Brabant, BCH2018, Erfgoed Brabant, CBK West-Brabant, Stichting Electron Breda, gemeente Roosendaal, gemeente Breda, Stichting Zuylen, Dela, SCB Zoom- en Zegestede Roosendaal.
- **Meer info?** www.allerzielen.nu, www.electronbreda.com/allerzielen en www.cbkwestbrabant.nl

laten herdenken. Dat gold voor mij persoonlijk ook.” Dankert heeft eveneens een persoonlijke band met het project. „Toen ik een jaar of twintig was, overleed mijn nichtje van dezelfde leeftijd. Gies heette ze. Ik vind het fijn dat er een moment in het jaar is om haar te gedenken. Dat kan natuurlijk ook op haar verjaardag of sterfdag, maar dat zijn meer beladen momenten.” Dankert en Boermans dragen Allerzielen nu allebei een warm hart toe, al zien ze de komende jaren nog verschuivingen aankomen. Boermans: „Ik denk bijvoorbeeld aan uitbreiding van locaties. Niet meer alleen op begraafplaatsen, maar bijvoorbeeld ook in bejaardentehuizen. Daar wonen allemaal mensen met herinneringen aan overledenen. Volgend jaar zal Bergen op Zoom, dat nu afvalt omdat er een verbouwing gaande is, en Oosterhout aansluiten.”

Jarige Villa Pardoos trakteert

ROTTERDAM - Het was gisteren precies tien jaar geleden dat Villa Pardoos in Kaatsheuvel haar deuren opende. Sinds die tijd hebben ruim 3000 gezinnen met ernstig zieke kinderen genoten van een vakantie in de villa. Medewerkers en vrijwilligers bezochten daarom het Sophia Kinderziekenhuis in Rotterdam (foto) om zieke kinderen te verrassen.

foto Hilbert Krane

Honderdduizend illegale dvd's onderschept

TILBURG - De Tilburgse politie heeft een 28-jarige Bulgaarse vrachtwagenchauffeur aangehouden nadat in zijn truck 100.000 illegale dvd's waren aangetroffen. Agenten controleerden de truck na een tip. De dvd's hadden het opschrift van Masterbox. De chauffeur is gearresteerd op verdenking van overtreding van de Auteurswet en overgedragen aan de FIOD. Die is bezig met een groot onderzoek naar de verspreiding van illegale dvd's. Vorige week werden elders in Nederland en België ook al partijen illegale dvd's in beslag genomen.